

ROGALAND
FYLKESKOMMUNE

FYLKESRÅDMANNEN
Regionalutviklingsavdelingen

Miljøverndepartementet
Avd. for kulturminneforvaltning
Postboks 8013 Dep.
0030 OSLO

21.06.02

Deres ref.:

Saksbehandler: Jan G. Auestad
Direkte innvalg: 51 51 68 49

Saksnr. 02/02616-005
Løpenr. 016486/02
Arkivnr. C50

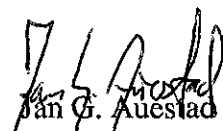
HØRINGSUTTALELSE AD. NOU 2002:1 FORTID FORMER FRAMTID - UTFORDRINGER I EN NY KULTURMINNEPOLITIKK

Vi oversender med dette saksprotokollen for ovenfornevnte sak som ble behandlet i Rogaland fylkeskommunes fylkesutvalg den 04.06.02.

Utvalget tiltrådte enstemmig innstillingen til vedtak.

Med hilsen

Egil Harald Grude
kultursjef

Jan G. Auestad
konst. fylkeskonservator

Vedlegg: Undertegnet saksprotokoll med saksforelegg.

ROGALAND
FYLKESKOMMUNE

Saksprotokoll

Utvalg: Fylkesutvalget
Møtedato: 04.06.2002
Sak: 0091/02

Resultat: Vedtatt

Arkivsak: 02/02616- 004 (014841 /02)
Tittel: SAKSPROTOKOLL: NOU 2002:1 FORTID FORMER FRAMTID -
UTFORDRIN... NY KULTURMINNEPOLITIKK

Behandling:

Votering:

Innstillingen tiltres enstemmig.

Vedtak:

- 1 Rogaland fylkeskommune støtter i hovedsak de anbefalinger Kulturminneutvalget har gitt m.h.t. til framtidig kulturminnepolitikk i sin utredning NOU 2002:1 Fortid former framtid. Hovedutfordringene som fylkeskommunen som regional utviklingsaktør må bidra til å løse ligger i:
 - å sikre en bredere deltakelse om et lokalt forankret kulturminnevern
 - å sikre bedre dialog og samarbeid mellom fagfolk og de ulike aktørene som er involvert i aktuelt kulturminne/-miljø
 - å opprettholde og styrke fagkompetanse
 - å sikre økte økonomiske ressurser til kulturminnevernet
- 2 Rogaland fylkeskommune støtter tankene om eget kulturminnefond og andre økonomiske støtterordninger som kan sikre grunneiere ulike former for økonomisk kompensasjon/ driftsstøtte i forbindelse med verne- og fredningstiltak, forutsatt at nye forvaltningsledd (større byråkrati) unngås.
- 3 Rogaland fylkeskommune forutsetter at den økte arbeidsmengde endringsforslagene innebærer både for fylkeskommuner og kommuner følges opp med faglige og økonomiske ressurser.

Tunild Bøhmer
Utvalgsekretær

SAKSUTREDNING:

Vedlegg:	Trykte vedlegg: Kulturminneutvalgets mandat og oversendelsesbrev fra MD	
	Utrykte vedlegg: NOU 2002:1 Fortid former framtid	
Saksforb.:	Høringsinstanser, AMU:	Andre:
Oppfølging:	Utskrift til: Ansvarlig for oppfølging: Regionalutviklingsavdelingen/ Kulturseksjonen	

NOU 2002:1 FORTID FORMER FRAMTID - UTFORDRINGER I EN NY KULTURMINNEPOLITIKK

Bakgrunn:

Det ble ved kongelig resolusjon den 9. april 1999 oppnevnt et eget utvalg - Kulturminneutvalget - som skulle utrede mål, strategier og virkemidler i kulturminnepolitikken. Bakgrunnen var at stortingsflertallet la til grunn at dagens kulturminnepolitikk ikke er tilstrekkelig for å sikre vår felles kulturarv for kommende generasjoner.

Kulturminneutvalgets utredning ble overlevert miljøvernministeren den 21. desember 2001. Utredningen sendes nå ut på bred høring med høringsfrist 28. juni 2002.

Vedlagt saksforelegget er utvalgets mandat, samt en kortfattet presentasjon av hovedlinjene i utredningen.

Det kom under slutfasen av utvalgets utredningsarbeid fram at Regjeringen/Miljøverndepartementet ønsker at det på miljøfeltet skal overføres ansvar og oppgaver til kommunene - også innenfor kulturminnevern. Departementet har funnet det formålstjenlig å samkjøre det videre arbeidet med kommuneprosjektet med oppfølgingen av NOU 2002:1.

Problemstilling:

Fylkesrådmannen så fram til det arbeid Kulturminneutvalget tok fatt på, ikke minst med tanke på den evaluering av rådende kulturminnepolitikk som måtte foretas før anbefalinger om mål, strategier og virkemidler kunne gis. I forbindelse med evalueringsarbeidet deltok kulturseksjonen i Rogaland fylkeskommune i en større intervjuundersøkelse med erfaringer og synspunkter.

En har gjennom årene sett et stort forbedringspotensiale innenfor kulturminnevernet - jfr. det skrikende behovet for bedre sikring og vedlikehold av våre kulturminneverdier. Riksantikvaren har nylig anslått rene vedlikeholdsbehov til 7,8 milliarder kroner, men kulturminnevernet styrkes ikke bare gjennom økte tilskudd til vedlikehold. Det dreier seg ikke minst om å forbedre våre holdninger til denne type ikke-fornybare ressurser. Holdninger

både hos den offentlige kulturminneforvaltning, grunneiere og andre aktører i samfunnet, - og større fagkompetanse i alle ledd.

Kulturminneutvalget tar i sin utredning fatt i noen hovedutfordringer;

- hvordan få til en bredere deltakelse om et lokalt forankret kulturminnevern,
- hvordan få til en bedre dialog mellom fagfolk og de ulike aktørene som er involvert i aktuelt kulturminne/-miljø
- hvordan styrke fagkompetansen
- økonomiske midler.

De har videre en rekke interessante anbefalinger til konkrete tiltak som kan forbedre dagens situasjon.

Fra fylkeskommunens ståsted som framtidig regional utviklingsaktør ser fylkesrådmanneni særlig utfordringen i det å få til en god dialog/et godt samarbeid mellom vår kulturminneforvaltning og grunneiere, frivillige organisasjoner (historielag), utbyggere, turistmyndigheter og kommunene som viktig.

Det fokuseres i utredningen på at kulturminnene *vernes best gjennom bruk*. Fylkesrådmannen støtter en slik grunnholdning, men forutsetter da den gode dialogen/det gode samarbeidet mellom aktørene (grunneiere og fagfolk). Her er det viktig at en kommer til enighet om hva som er bærekraftig utvikling/hvilke tiltak som kan tillates før verneverdien går tapt.

Når kommunene etterhvert får større ansvar for kulturminneverdier vil fylkeskommunen i større grad kunne bidra med vår *fagkompetanse* til formidlingsoppgaver og rådgivning - i f.eks. tilrettelegging for publikum - enn vi med vårt mannskap har anledning til i dag.

Fylkeskommunen vil også kunne bidra til å øke fagkompetansen i den enkelte kommune - ved f.eks. kursing - og derigjennom gjøre kommunene bedre i stand til å møte de utfordringer de nå vil møte. Her kan kommunene også dra nytte av den fagkompetanse som museene innehar. I dagens situasjon nyttes vår kompetanse i hovedsak til behandling av arealplaner og søknader om tilskudd til verneverdige kulturminner, den viktige formidlings- og rådgivningsbiten blir av kapasitetsmessige årsaker nedprioritert.

Fylkesrådmannen støtter utvalget i at det må opprettholdes et faglig miljø på fylkesnivå som kommunene kan henvende seg til for råd og veiledning.

I utvalgets anbefalinger til endringer i lovverket foreslås utarbeidelse av ny kulturminnelov - hvor den eksisterende må forenkles for å bli bedre forstått, samt at plan- og bygningsloven må styrkes som virkemiddel i kulturminnepolitikken. Dette siste er ikke minst viktig i forhold til kommunenes nye påtenkte rolle innenfor kulturminnevernet.

Selv om utvalget går inn for at det tas inn en bestemmelse i kulturminneloven som sier at den som initierer og fremmer et privat planforslag selv må dekke utgifter til arkeologiske registreringer, så åpner de for at det også må innføres bestemmelser om større statlig finansiering av registreringer, og bedre mulighetene til å få dekket utgifter i forbindelse med arkeologiske utgravinger ved mindre private tiltak. Ved større utbyggingstiltak må tiltakshaver fortsatt dekke kostnadene. Fylkesrådmannen er positiv til anbefalingene - med ønske om størst mulig økonomisk engasjement fra statens side i forbindelse med arkeologiske undersøkelser som sådan - både registreringer og utgravinger.

Utvalget foreslår også et eget kulturminnefond for bl.a. å sikre penger til vedlikeholdet av våre verneverdige kulturminner. Fylkesrådmannen støtter opprettelsen av et slikt fond og opprettelse/styrking av andre økonomiske støtteordninger som kan sikre grunneiere økonomisk kompensasjon for den ulempe verne- og fredningstiltak innebærer. Fylkesrådmannen forutsetter imidlertid at det ikke opprettes nok et forvaltningsledd - til styring av støtteordningene - i et ikke altfor oversiktlig kulturminnevern.

Saksopplysninger:

Fylkesrådmannen støtter i hovedsak Kulturminneutvalget i de anbefalinger til tiltak innen kulturminnepolitikken som det legger opp til i sin utredning, men ser at en gjennomføring av tiltakene vil kunne få store økonomiske og organisatoriske konsekvenser.

Forslag til vedtak:

- 1 Rogaland fylkeskommune støtter i hovedsak de anbefalinger Kulturminneutvalget har gitt m.h.t. til framtidig kulturminnepolitikk i sin utredning NOU 2002:1 Fortid former framtid. Hovedutfordringene som fylkeskommunen som regional utviklingsaktør må bidra til å løse ligger i:
 - å sikre en bredere deltakelse om et lokalt forankret kulturminnevern
 - å sikre bedre dialog og samarbeid mellom fagfolk og de ulike aktørene som er involvert i aktuelt kulturminne/-miljø
 - å opprettholde og styrke fagkompetanse
 - å sikre økte økonomiske ressurser til kulturminnevernet
- 2 Rogaland fylkeskommune støtter tankene om eget kulturminnefond og andre økonomiske støtterordninger som kan sikre grunneiere ulike former for økonomisk kompensasjon/ driftsstøtte i forbindelse med verne- og fredningstiltak, forutsatt at nye forvaltningsledd (større byråkrati) unngås.
- 3 Rogaland fylkeskommune forutsetter at den økte arbeidsmengde endringsforslagene i innebærer både for fylkeskommuner og kommuner følges opp med faglige og økonomiske ressurser.

Liv Fredriksen
fylkesrådmann

Terje Fatland
fylkesdirektør